

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ

ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

Кафедра гісторыі беларускай літаратуры

АНЦІМОНІК Анастасія Віктараўна

**УВАСАБЛЕННЕ МАТЫВАЎ З
ЭКЗІСТЭНЦЫЙНЫМЗНАЧЭННЕМ У БЕЛАРУСКАЙ
ПАЭЗІІ ПАЧАТКУХХІСТАГОДДЗЯ**

Анатацыя да магістарскай дысертацыі

спецыяльнасць 1-21 80 10 «Літаратуразнаўства»

Навуковы кіраўнік
Людміла Дзмітрыеўна Сінькова
доктар філалагічных навук,
прафесар

Мінск 2018

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА РАБОТЫ

Ключавыя словы: ЭКЗІСТЭНЦЫЯ, МАТЫЎ, КАНАТАЦЫЯ, БЕЛАРУСКАЯ ПАЭЗІЯ, ФЕНОМЕН СМЕРЦІ, ПОШУК СЭНСУ ЖЫЦЦЯ, ФЕНОМЕН КАХАННЯ, ФЕНОМЕН СВАБОДЫ, ЛІРЫЧНЫ ГЕРОЙ.

Мэта даследавання і яго актуальнасць: вызначыць спецыфіку ўвасаблення матываў з экзистэнцыйнымі канатацыямі ў сучаснай беларускай лірыцы шляхам параўнання разнастайнасці іх мадыфікацый сённяшнімі творцамі розных пакаленняў і эстэтычных арыентацый.

Праблемы і матывы з экзистэнцыйнымі канатацыямі і іх вырашэнне / увасабленне ў айчыннай паэзіі пачатку XXI стагоддзя комплексна ніколі не станавіліся прадметам увагі беларускай гуманітарнай навукі, што сведчыць пра актуальнасць, перспектыўнасць і своєчасовасць работы.

Аб'ект даследавання: лірыка А. Разанава, Р. Баравіковай, Я. Сіпакова, Н. Мацяш, А. Вярцінскага, Г. Каржанеўскай, А. Сыса, Л. Сом, В. Шніпа, Л. Рублеўскай, І. Бабкова, Г. Дубянецкай, В. Жыбуля, Зм. Вішнёва, А. Хадановіча, В. Трэнас, В. Рыжкова, М. Латышкевіч, А. Дуброўскага-Сарочанкава, В. Гапеевай, Ц. Велета, В. Морт, А. Рудака, Н. Кудасавай.

Прадмет даследавання: спецыфіка ўвасаблення асноўных матываў з экзистэнцыйнымі канатацыямі ў выбраных тэкстах сучаснай беларускай паэзіі.

Атрыманыя вынікі і іх навуковая навізна: вызначана, што мастацка-філасофскае асэнсаванне цэнтральнай катэгорыі філасофіі экзистэнцыялізму – экзистэнцыі – істотна адрозніваецца ў лірыцы розных пакаленняў сучасных паэтаў, што выяўляецца як у адборы праблем, так і ў сродках іх увасаблення і модусах мастацкасці.

Навуковая навізна магістарскай дысертацыі заключаецца ў тым, што дадзенае даследаванне з'яўляецца першай у беларускім літаратуразнаўстве спробай комплекснага аналізу матываў з экзистэнцыйнымі канатацыямі, выяўленых у паэзіі некалькіх пакаленняў беларускіх лірыкаў. Акрамя таго, творчасць асобных аўтараў разглядаецца ў такім ключы ўпершыню.

Практычная значнасць: вынікі працы паслужаць асновай для стварэння вучэбна-метадычных матэрыялаў, адрасаваных магістрантам і студэнтам ВНУ.

Структура магістарскай дысертацыі: поўны аб'ём работы – 83 старонкі, асноўны тэкст – 70 старонак; 86 крыніц, 1 дадатак (спіс аўтарскіх публікацый). Асноўная частка дысертацыі складаецца з 4 глаў, кожная з якіх уключае па 3 раздзелы.

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Ключевые слова: ЭКЗИСТЕНЦИЯ, МОТИВ, КОННОТАЦИЯ, БЕЛОРУССКАЯ ПОЭЗИЯ, ФЕНОМЕН СМЕРТИ, ПОИСК СМЫСЛА ЖИЗНИ, ФЕНОМЕН ЛЮБВИ, ФЕНОМЕН СВОБОДЫ, ЛИРИЧЕСКИЙ ГЕРОЙ

Цель исследования и его актуальность: определить специфику воплощения мотивов с экзистенциальными коннотациями в современной белорусской лирике путём сравнения многообразия их модификаций сегодняшними творцами разных поколений и эстетических ориентаций.

Проблемы и мотивы с экзистенциальными коннотациями и их решение / воплощение в отечественной поэзии начала XXI века комплексно никогда не становились предметом внимания белорусской гуманитарной науки, что свидетельствует об актуальности, перспективности и своевременности работы.

Объект исследования: лирика А. Рязанова, Р. Боровиковой, Я. Сипакова, Н. Мацяш, А. Вертинского, Г. Корженевской, А. Сыса, Л. Сом, В. Шнипа, Л. Рублевской, И. Бобкова, Г. Дубенецкой, В. Жибуля, Зм. Вишнёва, А. Хадановича, В. Трэнас, В. Рыжкова, М. Латышкевич, А. Дубровского-Сороченкова, О. Гапеевой, Т. Велета, В. Морт, А. Рудака, Н. Кудасовой.

Предмет исследования: специфика воплощения основных мотивов с экзистенциальными коннотациями в выбранных текстах современной белорусской поэзии.

Полученные результаты и их научная новизна: определено, что художественно-философское осмысление центральной категории экзистенциализма – экзистенции – существенно отличается в лирике разных поколений современных поэтов, что выявляется как в отборе проблем, так и в средствах их воплощения и модусах художественности.

Научная новизна магистерской диссертации заключается в том, что данное исследование является первой в белорусском литературоведении попыткой комплексного анализа мотивов с экзистенциальными коннотациями, выявленных в поэзии нескольких поколений белорусских лириков. Кроме того, творчество отдельных авторов рассматривается в таком ключе впервые.

Практическая значимость: результаты работы послужат основой для создания учебно-методических материалов, адресованных магистрантам и студентам ВУЗ.

Структура магистерской диссертации: полный объём работы – 83 страницы; основной текст – 70 страниц; 86 источников, 1 приложение (список авторских публикаций). Основная часть диссертации состоит из 4 глав, каждая из которых включает по 3 раздела.

GENERAL CHARACTERISTICS

Key words: EXISTENCE, MOTIVE, CONNOTATION, BELARUSIAN POETRY, THE PHENOMENON OF DEATH, SEARCH FOR THE MEANING OF LIFE, THE PHENOMENON OF LOVE, THE PHENOMENON OF FREEDOM, THE LYRIC HERO

The aim of the study and relevance: determine the specificity of the embodiment of the motives with existential connotations in contemporary Belarusian lyrics by comparing the diversity of their modifications among creators of different generations and aesthetic orientations.

In the complex problems and motives with existential connotations and their solution / embodiment in the domestic poetry of the beginning of the XXI century have never been the subject of attention of the Belarusian humanitarian science, that indicates the relevance, perspective and timeliness of the work.

Object of research: lyrics of A. Razanau, R. Baravikova, Y. Sipakou, N. Matsiash, A. Viartsinski, G. Karzaneuskaya, A. Sys, L. Som, V. Shnip, L. Rubleuskaya, I. Babkou, G. Dubianetskaya, V. Zhybul, Zm. Vishniou, A. Khadanovich, V. Trenas, V. Ruzkou, M. Latyshkievic, A. Dubrouski-Sarochankau, V. Hapieyeva, Ts. Velet, V. Mort, A. Rudak, N. Kudasava.

Subject of research: specificity of the embodiment of the main motives with existential connotations in selected texts of contemporary Belarusian poetry.

The results and their scientific novelty: it was determined that the art and philosophical comprehension of the central category of existentialism – existence – differs significantly in the lyrics of different generations of modern poets. It is revealed in the selection of problems, in the means of their embodiment and in the modus of artistry.

The scientific novelty of the master's research is that this work is the first among Belarusian studies in literature attempt of a complex analysis of motives with existential connotations revealed in the lyrics of several generations of Belarusian poets. In addition creativity of some authors is considered in this way for the first time.

Practical significance: the results of the work will serve as the basis for the creation of educational and methodological materials addressed masters and students of the universities.